

PHOEBE

-----door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Griekse naam: 'rein', 'helder', 'stralend', 'schitterend' (vooral gebruikt als vaste karakteristiek voor bepaalde goden als Artemis, maangodin; of Apollo, zonnegod).

*

Phoebe van Rome, Italië; medewerkster van apostel Paulus; † **1e eeuw**
Feest 3 september

Phoebe komt één keer voor in het Nieuwe Testament. Wanneer Paulus op het eind van zijn brief aan de Romeinen de groeten doet, begint hij Phoebe aan te bevelen:

'Ik beveel u onze zuster Phoebe aan, diacones van de gemeente te Kénchreae. Ontvangt haar hartelijk, zoals christenen past en staat haar bij in alle zaken waarin zij hulp nodig heeft. Zelf is zij voor velen, en met name ook voor mij, een echte beschermengel geweest' (Rom.16,01-02).

Het was te Kénchreae (of Kenchreeën) dat Paulus zijn brief aan de Romeinen had geschreven, rond het jaar 55. Kénchreae was de oostelijke haven van Korinte, en vormde in die tijd een kruispunt van handelsroutes over land en water.

Opmerkelijk is, dat Phoebe 'diacones' wordt genoemd. Dit is de enige keer dat het woord in het Nieuwe Testament wordt toegepast op een vrouw. Waarin haar werk precies bestond...?

Uitdelen van eten en goederen aan de armen, waarschijnlijk, en onder hen dan vooral de vrouwen. Sommige commentaren op de Romeinenbrief vertalen 'diacones' met 'gastvrouw'; in dat geval zou zij haar huis beschikbaar hebben gesteld aan de huisgemeente van de christenen in Kénchreae en naar we mogen aannemen aan Paulus, toen hij zijn brief dicteerde aan Tertius. Blijkbaar was zij het die de brief van Paulus overbracht naar de christengemeente van Rome.

In later tijd zullen de diaconessen ook assisteren tijdens de liturgie van het doopsel. Dopelingen gingen geheel naakt onder in het water van het doopbekken. Wanneer ze eruit te voorschijn kwamen werden ze afgedroogd en in smetteloos witte kleren gehuld door diakens, als het mannen waren, en door diaconessen als het om vrouwen ging.

Over Phoebe is verder niets bekend. Alleen de liefdevolle aanbeveling van Paulus aan het slot van zijn Romeinenbrief was voor de traditie voldoende om haar in de rijen der heiligen op te nemen. Dat is niet zo overdreven als het lijkt. Zij behoort tot de pioniers van de christelijke godsdienst. Om je eigen cultuur met alle waarden en normen die daarbij horen en die je van huis uit hebt meegekregen, op te geven ten bate van een nieuwe godsdienst, die in de maatschappij nog nauwelijks iets voorstelt..., en om dat vol te houden, zó dat Paulus haar een 'ware beschermengel' durft noemen: dat betekent dat je tot de groten behoort.